

Nuorisovaltuusto esittää kaupunginhallitukselle, että nuorisovaltuuston kokoonpanoa muutetaan siten, että nykyinen 30 jäsenen ja 10 varajäsenen malli korvataan 40 varsinaisella jäsenellä. Muutoksen esitetään astuvan voimaan 1.1.2027 alkaen. Samalla nuorisovaltuusto esittää joitakin muita päivityksiä toimintaohjeeseensa.

Perustelut

Tampere on kasvava kaupunki, ja nuorisovaltuuston toiminta on laajentunut viime vuosina merkittävästi. Nuorisovaltuustolla on tuoreimman laskelman mukaan yhteensä 77 erilaista edustuspaikkaa (varsinaiset ja varajäsenet mukaan lukien), ja määrä on ollut nousujohteinen. Tämä luo selkeän tarpeen kasvattaa nuorisovaltuuston jäsenmäärää vastaamaan toiminnan nykyistä laajuutta, jotta yksittäisten nuorisovaltuutettujen työmäärä ei kasva kohtuuttomaksi tai ala vaikuttamaan koulunkäyntiin.

Lisäksi Tampereella asuu kasvava määrä nuoria, ja jäsenmäärän kasvattaminen 40:een parantaa nuorten äänen kuulumista kaupungin päätöksenteossa. Suurempi jäsenmäärä mahdollistaa kattavamman edustavuuden ja vahvistaa nuorten osallisuutta.

Nykyinen malli, jossa on 30 varsinaista jäsentä ja 10 varajäsentä, ei vastaa käytännön toimintaa. Varajäsenet ovat olleet aktiivisesti mukana toiminnassa ja kantaneet vastuuta lähes samassa laajuudessa kuin varsinaiset jäsenet. Käytännössä nuorisovaltuuston toiminnassa on jo pitkään ollut mukana 40 aktiivista nuorta. Varajäsenten muuttaminen varsinaisiksi jäseniksi lisäisi nuorisovaltuuston sisäistä yhdenvertaisuutta ja kannustaisi paremmin kaikkia osallistumaan toimintaan. Lisäksi jäsenmäärän muuttaminen auttaisi jakamaan työmäärää.

Uusi kokoonpano siis vahvistaa nuorten keskinäistä yhdenvertaisuutta. Kaikilla jäsenillä olisi yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet, mikä selkeyttäisi vastuunjakoa ja parantaisi toiminnan läpinäkyvyyttä.

Vaikutusten arviointi

Jäsenmäärän kasvattamisen arvioidaan parantavan nuorisovaltuuston kykyä toimia nuorten äänenä sekä vaikuttaa nuoria koskeviin asioihin kaupungin toiminnassa. Vaikka aktiivisten nuorten kokonaismäärä ei käytännössä kasva nykyisestä, vastuiden jakautuminen selkiytyy ja nuorisovaltuutettujen asema yhdenvertaistuu.

Muutoksen vaikutukset nuorten osallisuuteen ovat myönteiset. Se parantaa nuorten vaikuttamismahdollisuuksia ja lisää nuorisovaltuuston vaikuttavuutta. Nuorisovaltuuston työ on kaupungin nuorille erittäin tärkeää ja toiminnassa mukana oleville se opettaa paljon. Nuorten osallisuus ja autonomia oman elämänsä asioissa myös tutkitusti lisää hyvinvointia ja yhteiskuntaan kiinnittymistä.

Tuoreimman nuorisobarometrin mukaan nuorten tulevaisuususkko on heikentynyt merkittävästi viime vuosina: vuonna 2021 tulevaisuuteen uskoi 80 % nuorista, kun vuonna 2024 vastaava luku oli 61 %. Samanaikaisesti nuorten kiinnostus politiikkaan on kasvanut (11 % vuonna 2021 ja 20 % vuonna 2024). Nuorisovaltuuston kokoonpanon muuttaminen vastaa tähän kehitykseen tarjoamalla useammalle nuorelle yhdenvertaisen mahdollisuuden osallistua päätöksentekoon ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen sekä vahvistaa uskoa omiin vaikutusmahdollisuuksiin.

Muutokset toimintaan

Nykyisessä kokoonpanossa varajäsenillä ei ole ollut täysin samoja oikeuksia kuin varsinaisilla jäsenillä. Esimerkiksi varajäsenet eivät ole voineet äänestää kokouksissa (mikäli varsinaiset jäsenet ovat paikalla) tai asettua ehdolle nuorisovaltuuston hallituksen vastuutehtäviin. He ovat kuitenkin voineet osallistua kokouksiin läsnä- ja puheoikeudella, toimia edustustehtävissä sekä osallistua nuorisovaltuuston sisäisiin tiimeihin.

Uudessa mallissa kaikki 40 jäsentä toimivat tasavertaisina jäseninä, joilla on samat oikeudet ja velvollisuudet. Tämä selkeyttää toimintaa ja vahvistaa yhdenvertaisuutta.

Nuorisovaltuuston kuukausittaisissa kokouksissa maksettavat kokouspalkkiot (30 €/henkilö ja 45 € puheenjohtajalle) on tähän asti maksettu enintään 30 osallistujalle. Jäsenmäärän kasvaessa 40:een palkkiot maksettaisiin jatkossa enintään 40 jäsenelle. Kaupungin aiemman selvityksen mukaan palkkiokustannusten kasvattamiselle ei ole esteitä. Jäsenmäärän kasvattaminen ei myöskään nosta kokouspalkkioiden vuositasoarviota.

Muilta osin nuorisovaltuuston toiminta säilyy ennallaan.

Lisäksi syksyllä 2026 järjestetään nuorisovaltuustovaalit kaudelle 2027–2028. On tärkeää, että ehdokkuudesta kiinnostuneille nuorille voidaan tiedottaa hyvissä ajoin tulevasta kokoonpanosta. Siksi päätös jäsenmäärän muutoksesta tulisi tehdä ennen vaalien valmistelun käynnistymistä.

Esitys

Nuorisovaltuusto esittää, että kaupunginhallitus päättää muuttaa nuorisovaltuuston kokoonpanon 40 varsinaiseen jäseneseen siten, että uusi kokoonpano astuu voimaan 1.1.2027 alkaen.

Nuorisovaltuuston puolesta,
Kerttu Kajander,
Nuorisovaltuuston puheenjohtaja